Varstvo opraševalcev v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib

Luka Šparl, višji naravovarstveni svetovalec

JP VOKA SNAGA d.o.o., Služba Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib

Ljubljana, 24. 5. 2022

Mestna občina Ljubljana

VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA
skupina Javni holding Ljubljana

KRAJINSKI PARK Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib

ČEBELA V LJUBLJANI

ČEBELJA POT BEE PATH

Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib v Ljubljani

foto: Branko Čeak (arhiv MOL)

- Površina Mestne občine Ljubljana = 275 km^2
- Število prebivalcev: 290.000; 1.053/km^2
- Delež zelenih površin = ¾ celotne površine občine
- 542 m^2 javnih zelenih površin na prebivalca
- 4 krajinski parki (14 % ozemlja občine)

- Površina območja = 459,4 ha
- Delež gozda = 70%
- Delež ekstenzivnih travnikov = 8,2 %
- Delež mestnega parka Tivoli = 8,4 %
- Najbolj obiskano zavarovano območje v Sloveniji (več kot 2 milijona obiskovalcev)
- Več kot 750 rastlinskih vrst, 70 vrst ptic gnezdilk, 2 naravna rezervata, 2 naravna spomenika
- Bogata kulturna dediščina

foto: Artinfoto (1), Boštjan Kepic (2), Branko Čeak (3), Luka Šparl (4-8)

Za preživetje številnih vrst so ključne pozimi cvetoče vrste rastlin.

Navadna jarica (*Eranthis hyemalis*)
foto: Luka Šparl

Velika volnarica (*Bombylius major*)

Kranjska čebela (*Apis mellifera*) pri opraševanju pomladanskega žafrana (*Crocus vernus*) foto: Luka Šparl

Zgodnje spomladanske vrste rastlin oprašujejo številni čmrlji (samice) idr. divje čebele ter medonosne čebele.

JP VOKA SNAGA d.o.o. izvaja na območju KP TRŠh gospodarsko javno službo.

- Košnja in čiščenje pokošene površine 7x letno = 0,0436 €/m^2
- Intervencijska košnja in čiščenje pokošene površine 2x letno = 0,2859 €/m^2

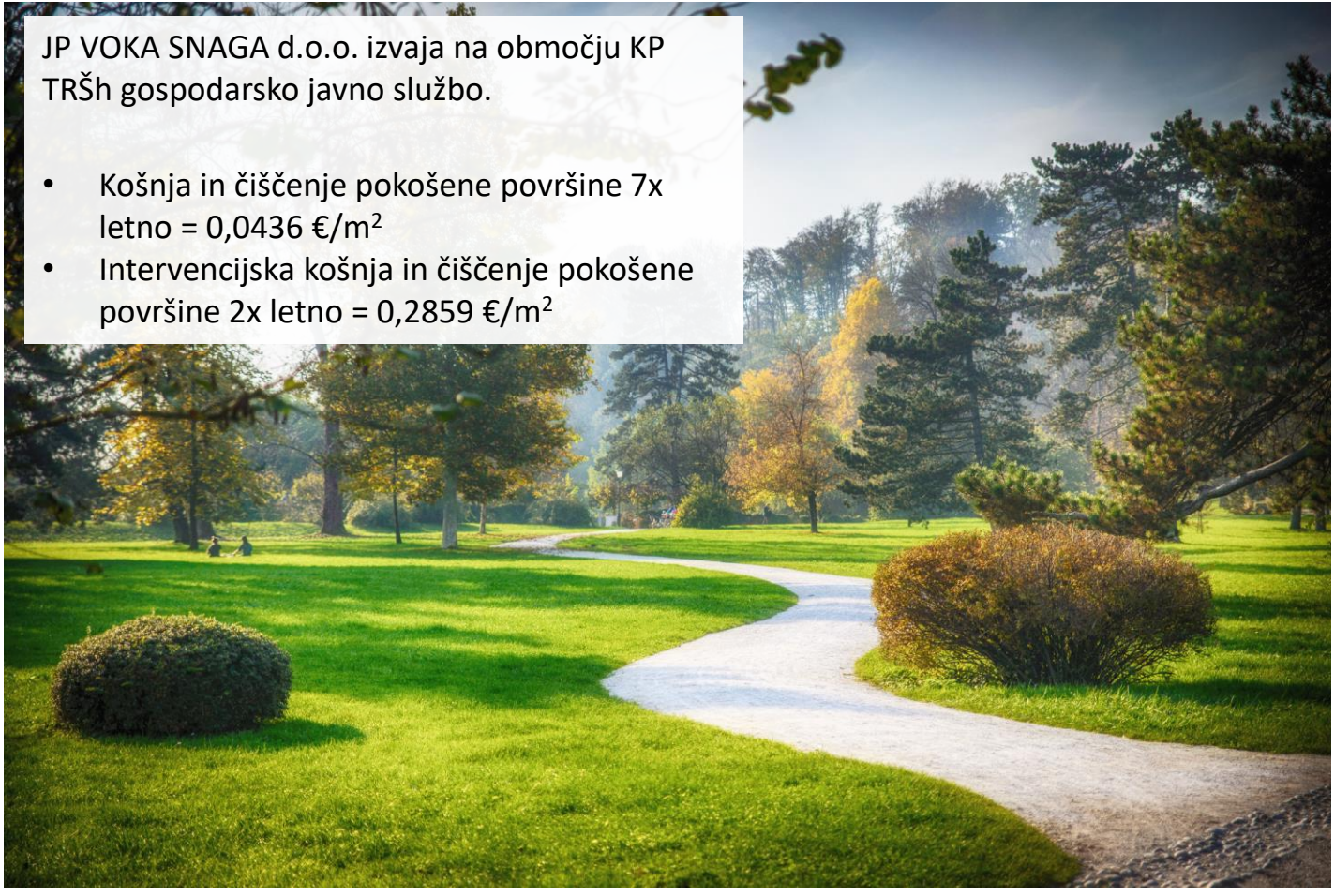

Pogosta košnja zmanjšuje tako številčnost kot tudi pestrost opraševalcev.

Naravni spomenik - Tivoli, mestni park foto: Artinfoto.si

Pogosta košnja zmanjšuje tako številčnost kot tudi pestrost opraševalcev.

Pokošene površine v mestnem parku Tivoli
foto: Luka Šparl

V letu 2022 so tri površine v KP TRŠh del MOL-ove akcije „*Pokosili bomo, ko se bodo čebele najedle*“.

Pozno košen travnik v mestnem parku Tivoli
foto: Luka Šparl

Pozno košen travnik pod Cankarjevim vrhom
foto: Luka Šparl

Vzorčno mesto za monitoring divjih opraševalcev v mestnem parku Tivoli.
foto: Mateja Nose Marolt

Pozno košen travnik pri čebelnjaku v mestnem parku Tivoli
foto: Luka Šparl

Travniki, ki so košeni le enkrat ali dvakrat letno, so pomembno življenjsko okolje za opraševalce.

Ekstenzivni travnik z navadno ivanjščico (*Leucanthemum ircuthianum*) in njivskim grabljiščem (*Knautia arvensis*).
foto: Luka Šparl

Pot spominov in tovarištva je z 32,5 km dolžine največja sklenjena javna zelena površina v Mestni občini Ljubljana.

foto: Luka Šparl

Metulji so eni najpomembnejših opraševalcev rastlin

- Sistematični popisi nočno aktivnih metuljev (2018, 2021)
- Inventarizacija dnevnih metuljev bo izvedena v letu 2022
- Skupno potrjena prisotnost 552 vrst metuljev:
- 524 vrst nočno aktivnih vrst metuljev
- 28 vrst dnevno aktivnih metuljev

Navadni ovnič (*Zygaena filipendulae*)

foto: Luka Šparl

Navadna ivanjska ptičica (*Amata phegea*)

Jadralec (*Iphiclides podalirius*)

foto: Luka Šparl